

UPORABA IDIOMATSKIH IZRAZA STANDARDNOGA NJEMAČKOG JEZIKA I AUSTRIJSKOGA NJEMAČKOG U AUSTRIJSKIH STUDENATA

Nikolina Borčić*

Visoka škola za ekonomiju poduzetništva s pravom javnosti VERN

Istraživanje prikazano u ovom članku imalo je svrhu utvrditi koliko ispitanici austrijski studenti rabe zadane idiomatske izraze standardnoga njemačkog i austrijskoga njemačkog. U ovom članku koristimo termin standardni njemački za njemački jezik koji se govori na području Njemačke (*Bundesdeutsch*). U istraživanje smo uključili pedeset sedam studenata, izvornih govornika austrijskoga njemačkog, studenata na Karl Franzens Universität u Grazu, Austrija. Pri istraživanju smo koristili idiomatske izraze iz dva rječnika; *Österreichische Redewendungen und Redensarten*. (Malygin, V. 1996.) te *1000 deutsche Redensarten* (Griesbach, H., Schulz, D. 1994). Namjera nam je bila spoznati koliko studenti prepoznaju specifičnosti austrijskoga njemačkog te utvrditi rabe li ispitanici frazeme standardnoga njemačkog. Pritom smo se ograničili samo na fraze iz gore navedenih rječnika. Analizom rezultata došli smo do zaključka da studenti u manjem postotku koriste navedene austrijske fraze. Tome može biti razlog izbor fraza, a i činjenica da su navedeni izrazi kao komponenta regionalnog vokabulara podložniji promjenama nego oni u formalnom stilu. Nadalje smo zaključili da se studenti bolje snalaze u zadanim frazama standardnoga njemačkog te da se u frazama, koje su studenti sami naveli, ravnopravno miješaju izrazi iz austrijskoga njemačkog i standardnoga njemačkog jezika.

Ključne riječi: varijitet, idiomatski izraz, austrijski njemački, standardni njemački

1. UVOD

Njemačka i Austrija su dvije glavne i jedine države u kojima je njemački jezik jedini službeni jezik. Njemački jezik je pluricentričan jezik. Termin pluricentričnosti uveo je Kloss (1978) a Michael Clyne primijenio ga je na njemački jezik (Muhr, R. 1993:110). U tom kontekstu govorimo o austrijskom njemačkom i njemačkom njemačkom koji ćemo u dalnjem tekstu nazivati standardnim njemačkim.

Kada govorimo o austrijskom njemačkom onda mislimo na jezik koji je karakterističan za današnju Austriju. Kao što Robert Sedlaczek u svojoj knjizi *Das Österreichische Deutsch* (Sedlaczek 2004 :7) navodi, austrijski njemački i standardni njemački nisu dva različita

jezika. U oba slučaja radi se o varijetetima pluricentričnog njemačkog jezika. To znači da se njemački jezik u Njemačkoj razvijao drukčije od njemačkog jezika u Austriji i Švicarskoj, odnosno njemački jezik u Austriji i Švicarskoj razvijao se pod drukčijim utjecajima.

Pitanjem kako odrediti koje su osobine austrijskoga njemačkog austrijski se lingvisti bave od 18. stoljeća. Sredinom 18. stoljeća lingvist Johann Siegmund Valentin Popowitz sakupio je dokaze za jezične razlike između austrijskoga i standardnoga njemačkog (Sedlaczek, 2004 :8). Dok nakon Prvoga svjetskog rata nije bila posebno izražena tendencija za samostalnošću austrijskoga njemačkog, nakon Drugoga svjetskog rata većina se Austrijanaca zalaže za jezičnu samostalnost Austrije. Na planu jezične politike vrlo je važan događaj pojava prvoga austrijskog rječnika (*Das Österreichische Wörterbuch*. 1951).

2. USPOREDBA ODABRANIH AUSTRIJSKIH I NJEMAČKIH IDIOMATSIKH IZRAZA

Razliku između austrijskoga i standardnoga njemačkog željeli smo prikazati na primjeru odabranih idiomatskih izraza s određenih područja. Odabrane su teme bile:

- izrazi za *bojati se*
- izrazi za *umrijeti*
- izrazi za *imat / nemati sreće*
- izrazi za *biti glup, smatrati nekoga glupim*

U istraživanje smo uključili pedeset sedam studenata na Karl Franzens Universität, Graz, Austrija, izvornih govornika austrijskoga njemačkog iz različitih dijelova Austrije. Studenti su morali ispuniti upitnike koje smo sastavili prema djelima *1000 deutsche Redensarten*, (Griesbach, H., Schulz, D. 1994) te *Österreichische Redewendungen und Redensarten* (Malygin,V. 1996). Istraživanjem smo željeli pokazati koji idiomatski izrazi odnosno sadržaji postoje u standardnom njemačkom te austrijskom njemačkom za određene teme, poznaju li Austrijanci njemačke izraze te koriste li ih u komunikaciji. Ispitanici su trebali navesti upotrebljavaju li zadane idiomatske izraze aktivno u razgovoru s obitelji i prijateljima, u službenoj komunikaciji te poznaju li uopće značenje toga idiomatskog izraza. Osim zadanih izraza ispitnici su sami morali navesti neke idiomatske izraze kojima se oni koriste. Rezultate istraživanja opisat ćemo u tri tablice. U prvoj ćemo tablici navesti idiomatske izraze iz djela *1000 deutsche Redensarten* (Griesbach, H., Schulz, D. 1994) . U drugoj će biti austrijske varijante iz djela *Österreichische Redewendungen und Redensarten* (Malygin,V. 1996.). U trećoj će tablici biti navedeni izrazi koje su ispitnici sami napisali. Kako bismo pokazali bogatstvo jezičnih izričaja, u tablicama smo kao posebnu kategoriju uveli doslovan prijevod na hrvatski jezik (što katkad ipak nije bilo moguće, budući da neki izrazi funkciraju samo u prenesenom značenju) te objašnjenje pravog značenja idiomatskih izraza. Na taj način

omogućili smo da ljudi koji ne govore njemački jezik, mogu usporediti doslovno značenje jezičnog izričaja s opisom značenja na hrvatskom jeziku čitajući članak. Kod prevođenja smo se služili sljedećim rječnicima: *Njemačko-hrvatskim praktičnim rječnikom* (Kljaić, 1998), *Hrvatskosrpsko-njemačkim frazeološkim rječnikom* (Kljaić, 1988), *Njemačko-hrvatskim rječnikom* (Uročić-Hurm, 1994) i *Auf gut Österreichisch* (Fussy, 2003)

1.1. Idiomatski izrazi za bojati se

Tablica 1. Idiomatski izrazi standardnoga njemačkog

idiomatski izrazi	uporaba u razgovoru s obitelji i prijateljima	uporaba u službenoj komunikaciji	poznaje, ali ne upotrebljava	ne poznaje značenje	doslovan prijevod	objašnjenje značenja
kalte Füsse bekommen	30 %	20%	30%	20%	dobiti hladna stopala	nekoga je „uhvatio, strah, početi se bojati
jemandem fällt das Herz in die Hosen	60%	30%	10%	-	nekome pada srce u hlače	bojati se
sich fast in die Hosen machen	75%	-	25%	-	skoro „napraviti, u hlače	jako se bojati
Blut und Wasser schwitzen	40%	35%	25%	-	znojiti krv i vodu	umrijjeti/umirati od straha

Većina ispitanih studenata poznaje navedene idiomatske izraze te ih koristi u svakodnevnoj komunikaciji s obitelji i prijateljima. Jedan od razloga jest veliki utjecaj standardnoga njemačkog zbog velike izloženosti osobito mlade populacije programima njemačke televizije. Najveći postotak ispitanih studenata rabe fraze *jemandem fällt das Herz in die Hosen*, koju šezdeset posto ispitanika upotrebljavaju u svakodnevnoj komunikaciju te *sich fast in die Hosen machen* za koju je sedamdeset pet posto ispitanih studenata naznačilo da ju koriste u razgovoru s obitelji i prijateljima.

Tablica 2. Idiomatski izrazi austrijskoga njemačkog

idiomatski izrazi	uporaba u razgovoru s obitelji i prijateljima	uporaba u službenoj komunikaciji	poznaje, ali ne upotrebljava	ne poznaje značenje	doslovan prijevod	objašnjenje značenja
jemandem steigen die Grausbirnen auf	60%	20%	10%	10%	nekome se podižu kruške od užasa	nekoga je čega strah, netko se boji
Federn haben	40%	30%	30%	-	imati perje	bojati se
vor etwas/jemand Speck haben	-	-	20%	80%	imati slaninu pred nečim / nekim	bojati se čega / koga, imati strahopoštovanja prema čemu / komu
jemandem wird entrisch	-	60%	-	40%	-	nekoga je „uhvatio“, strah

Neke navedene idiomatske izraze studenti uopće nisu prepoznali. To upućuje na činjenicu da su to vrlo zastarjeli izrazi koji se ne koriste u suvremenoj komunikaciji. Htjeli bismo naglasiti da smo se ograničili na izraze zastupljene u navedenom rječniku austrijskih fraza te da su idiomatski izrazi podložni promjenama. Fraze *vor etwas/jemand Speck haben* ne poznaje niti jedan ispitani student, a idiomatski izraz *jemandem wird entrisch* ispitani studenti koriste samo u službenoj komunikaciji. Najviše ispitanih studenata rabe frazu *jemandem steigen die Grausbirnen auf*.

Tablica 3. Idiomatski izrazi koje su studenti sami dodali

idiomatski izrazi	doslovan prijevod	objašnjenje značenja
sich anschwitzen	znojiti se	bojati se
eine Heidenangst haben	imati smrtni strah	jako se bojati, umrijeti/umirati od straha
weiche Knie haben	imati mekana koljena	imati tremu, bojati se
Lampenfieber haben	imati tremu	imati tremu
Panik haben	biti u panici	biti u panici

Angstschweiss auf der Stirn haben	imati na čelu znoj od straha	bojati se
jemandem rutscht das Herz in die Hose	nekomu je skliznulo srce u hlače	jako se bojati
ein Angsthase sein	biti preplašeni zec	biti kukavica
sich wie ein Hund hinterm Offen verstecken	sakriti se kao pas iza peći	biti kukavica
zittern wie ein Lämmerschwanz	tresti se kao janjeći rep	jako se bojati

1.2. Idiomatski izrazi za umrijeti, ležati na samrti

Tablica 4. Idiomatski izrazi standardnoga njemačkog

idiomatski izrazi	uporaba u razgovoru s obitelji i prijateljima	uporaba u službenoj komunikaciji	poznaje, ali ne upotrebljava	ne poznaje značenje	doslovan prijevod	objašnjenje značenja
ins Grass beißen	50 %	10%	35%	5%	zagristi u travu	umrijeti
sich den Hals brechen	30%	20%	40%	10%	slomiti vrat	umrijeti, nastrandati
dran glauben müssen	30%	20%	35%	15%	morati vjerovati u to	biti na samrti, nasmrt se razboljeti
Hand an sich legen	20%	10%	60%	10%	staviti ruku na sebe	ubiti se
jemand aus dem Wege/auf die Seite räumen/schaffen	30%	20%	40%	10%	maknuti koga s puta, u stranu	ubiti koga
Mit einem Bein/Fuss im Grabe sein	20%	20%	50%	10%	biti jednom nogom ili stopalom u grobu	biti jako star, nasmrt se razboljeti
in Lebensgefahr schweben	50%	40%	10%	-	lebdjeti u životnoj opasnosti	biti u životnoj opasnosti

Što se tiče idiomatskih izraza iz ovog područja, može se primijetiti da ih ispitani studenti manje-više poznaju, ali većinu izraza ispitanici ne upotrebljavaju u svakodnevnoj komunikaciji. Pedeset posto studenata rabe fraze *ins Gras beifßen* te *in Lebensgefahr schweben* u svakodnevnoj komunikaciji s obitelji i prijateljima. Šezdeset posto ispitanika poznaje, ali ne upotrebljava niti službeno niti privatno frazu *Hand an sich legen*.

Tablica 5. Idiomatski izrazi austrijskoga njemačkog

idiomatski izrazi	uporaba u razgovoru s obitelji i prijateljima	uporaba u službenoj komunikaciji	poznaće, ali ne upotrebljava	ne poznaće značenje	doslovni prijevod	objašnjenje značenja
die Patschen aufstellen / ausstrecken	30%	10%	60%	-	ispružiti šape	umrijeti
auf der Tuchent liegen	-	-	40%	60%	ležati na pernatom pokrivaču	biti jako bolestan, morati uskoro umrijeti
ein Bankerl machen	-	-	20%	80%	napraviti klupicu	umrijeti
Absterbnis Amen sein	-	-	25%	75%	smrti amen	riječi najstarije varijante „Zdravomarije,,
schon auf dem Rutscher sein	-	-	40%	60%	biti na izletu, kratkom putu	biti „na zadnjim izdasima,, „na kraju,,
wenn ihm kein Beindl mehr weh tut	15%	5%	50%	30%	kad ga nogu više ne bude boljela	kad bude mrtav

Ponovno možemo primijetiti da veliki broj studenata uopće ne poznaje navedene idiomatske izraze, a one koje poznaju gotovo nikada ne upotrebljavaju u komunikaciji. Trideset posto ispitanih studenata koristi idiomatski izraz *die Patschen aufstellen/ausstrecken*, dok šezdeset posto ispitanika poznaje značenje te fraze, ali ju ne koriste. Značenje fraza *auf der Tuchent liegen*, *ein Bankerl machen*, *Absterbnis Amen sein* te *schon auf dem Rutscher sein* velika većina ispitanih studenata ne poznaje.

Tablica 6. Idiomatski izrazi koje su studenti sami dodali

idiomatski izrazi	doslovan prijevod	objašnjenje značenja
den Löffel abgeben	dati žlicu	umrijeti
der geht die Würmer von unten anschauen	on ide gledati crve odozdola	umrijeti, biti mrtav
die Himmelfahrt antreten	ići na put u nebesa	umrijeti
die Hufeisen aufstellen	staviti potkovu	umrijeti
übern Jordan gehen	ići preko Jordana	umrijeti
die Engerl singen hören	slušati anđele kako pjevaju	umrijeti
nachschauen gehen, ob der Sargdeckel passt	ići pogledati odgovara li poklopac lijisu	umrijeti
alle Vier vor sich strecken	ispružiti sve četiri	umrijeti
die Radieschen von unten sehen	gledati rotkvicu odozdo	umrijeti,biti mrtav
den letzten Atemzug tun	posljednji put udahnuti	umrijeti
die Augen für immer schließen	zatvoriti oči zauvijek	umrijeti
das Gras von unten wachsen schauen	gledati travu odozdo kako raste	umrijeti, biti mrtav

1.3. Idiomatski izrazi za imati / nemati sreće

Tablica 7. Idiomatski izrazi standardnoga njemačkog

idiomatski izrazi	uporaba u razgovoru s obitelji i prijateljima	uporaba u službenoj komunikaciji	poznaje, ali ne upotrebljava	ne poznaje značenje	doslovan prijevod	objašnjenje značenja
Pech haben	55%	40%	5%	-	imati peh	imati peh
Schwein haben	80%	-	20%	-	imati svinju	imati vrašku (ludu) sreću
einen schwarzen Tag haben	30%	40%	30%	-	imati crni dan	nemati sreće
Selig sein	40%	20%	30%	10%	biti blažen	imati sreću

Hals-und-Beinbruch	40%	50%	10%	-	lom vrata i noge	sretno
er hat das Los gezogen	40%	30%	25%	5%	izvukao je glavni zgoditak	imati ludu sreću

Razvidno je da je veći postotak studenata koji aktivno upotrebljavaju te izraze od onih koji ih samo poznaju. Gotovo polovica ispitanih studenata upotrebljava ih u privatnoj i službenoj komunikaciji. Osamdeset posto ispitanih studenata rabe u razgovoru s obitelji i prijateljima frazu *Schwein haben*. Najmanje ispitanih studenata, njih 30 posto, upotrebljavaju u privatnoj komunikaciju i frazu *einen schwarzen Tag haben*. Deset posto ispitanih studenata ne poznaje značenje fraze *Selig sein*, četrdeset posto ispitanih studenata koriste tu frazu u privatnoj komunikaciji, a dvadeset posto ispitanika koristi ju u službenoj komunikaciji.

Tablica 8. Idiomatski izrazi austrijskoga njemačkog

idiomatski izrazi	uporaba u razgovoru s obitelji i prijateljima	uporaba u službenoj komunikaciji	poznaće ali ne upotrebljava	ne poznaje značenje	doslovni prijevod	objašnjenje značenja
immer das Bummerl haben	20%	70%	10%	-	biti na gubitku	nemati sreće
Massel haben	55%	10%	25%	10%	imati sreću	imati sreću
kein Massel haben	55%	10%	25%	10%	nemati sreće	nemati sreće
immer den schwarzen Peter haben	20%	20%	60%	-	imati crnog Petra	nemati sreće
eine Sau haben	70%	-	30%	-	imati svinju	imati vrašku (ludu) sreću

Ovdje je zanimljivo naglasiti idiomatski izraz *Massel haben / kein Massel haben*. U standardnom njemačkom jeziku imenica *Massel* je muškog roda. U rječniku austrijskoga njemačkog imenica je navedena u srednjem rodu i u dvije različite grafije (*das Massel, das Massel*). Naveden idiomatski izraz upotrebljava većina ispitanika u privatnoj i službenoj komunikaciji. Sedamdeset posto ispitanih studenata rabi idiomatski izraz *immer das Bummerl haben* u službenoj komunikaciji. Šezdeset posto ispitanika poznaje značenje, ali ne koristi frazu *immer den schwarzen Peter haben*.

Tablica 9. Idiomatski izrazi koje su studenti sami dodali

idiomatski izrazi	doslovan prijevod	objašnjenje značenja
Draufzahlen	platiti na to	nemati sreće
jemanden erwischt es	nekoga uhvati	imati peh
auf die Butterseite gefallen sein	pasti na maslaczem namazanu stranu	imati sreću
jemand hat mehr Glück als Verstand	netko ima više sreće nego pameti	imati više sreće nego pameti
etwas ist dumm gelaufen	nešto je glupo prošlo	nemati sreće
ein Glückspilz sein	biti sretna gljiva	biti srećković
ein Pechvogel sein	biti ptica pehist	biti pehist
immer den Kürzeren ziehen	uvijek izvući kraći kraj	nemati sreće, uvijek izvući kraći kraj
ein Unglücksrabe sein	biti nesretan gavran	nemati sreće, biti pehist

1.4. Idiomatski izrazi za: *biti glup, smatrati koga glupim*

Tablica 10. Idiomatski izrazi standardnoga njemačkog

idiomatski izrazi	uporaba u razgovoru s obitelji i prijateljima	uporaba u službenoj komunikaciji	poznaće, ali ne upotrebljava	ne poznaće značenje	doslovan prijevod	objašnjenje značenja
das Pulver hat er nicht erfunden	10%	5%	55%	30%	nije izumio barut	nije baš pametan
er hat die Weisheit nicht mit dem Löffel gegessen	50%	30%	15%	5%	nije pamet jeo sa žlicom	nije baš jako pametan
keine Grütze im Kopf haben	10%	-	70%	20%	nemati pameti u glavi	nemati mnogo u glavi
Stroh im Kopf haben	40%	20%	40%	-	imati slamu u glavi	biti glup

jemanden zum Narren halten	65%	30%	5%	-	smatrati koga budalom	smatrati koga glupim
jemanden nicht für voll nehmen	50%	30%	20%	-	ne uzeti koga za punog	ne shvaćati koga ozbiljno
jemanden in den April schicken	30%	20%	40%	10%	poslati koga u travanj	nadmudriti koga
nicht bis drei zählen können	60%	30%	10%	-	ne znati brojiti do tri	biti glup

Većinu frazema studenti upotrebljavaju i u službenoj i u privatnoj komunikaciji, šezdeset pet posto ispitanih studenata rabi idiomatski izraz *jemanden zum Narren halten* u razgovoru s obitelji i prijateljima, frazu *nicht bis drei zählen können* upotrebljava šezdeset posto ispitanika u svakodnevnoj komunikaciji s obitelji i prijateljima. Značenje idiomatskog izraza *das Pulver hat er nicht gefunden* ne pozna trideset posto studenata. Frazu *keine Grütze im Kopf haben* sedamdeset posto ispitanih studenata poznaje, ali ne upotrebljava, dok dvadeset posto ispitanika uopće ne poznaje značenje navedene fraze.

Tablica 11. Idiomatski izrazi austrijskoga njemačkog

idiomatski izrazi	uporaba u razgovoru s obitelji I prijateljima	uporaba u službenoj komunikaciji	poznaće, ali ne upotrebljava	ne poznaje značenje	doslovni prijevod	objašnjenje značenja
alter Depp sein	80%	10%	10%	-	biti stara budala	biti glup
immer der Tescheck sein	10%	-	50%	40%	biti budala	<i>Tescheck</i> znači osoba koju se iskorištava, „biti budala”
der Wedel sein	10%	10%	40%	40%	biti budala	<i>Wedel</i> označuje „nebitnu”, osobu, osobu koju se može iskorištavati
pflanz deine Großmutter	45%	5%	50%	-	sadi svoju baku	nekoga drugog smatraj budalom, ne mene

I ovdje dolazi do izražaja da malen broj studenata upotrebljava navedene frazeme. Smatramo da je razlog tome zastarjelost navedenih idiomatskih izraza. Četrdeset posto ispitanih studenata ne poznaje značenja frazema *immer der Tescheck sein* te *der Wedel sein*. Osamdeset posto ispitanih studenata koristi idiomatski izraz *alter Depp sein* u razgovoru s obitelji i prijateljima, deset posto ispitanika koristi navedenu frazu u službenoj komunikaciji.

Tablica 12. Idiomatski izrazi koje su studenti sami dodali

idiomatski izrazi	doslovan prijevod	objašnjenje značenja
als Kind zu heiß gebadet	kao dijete biti kupan u prevrućoj vodi	biti glup
dümmer als die Polizei erlaubt	biti glupljiji nego što to policija dopušta	biti glup kao noć
Brett vorm Kopf haben	imati dasku ispred glave	biti glup, priglup
nichts im Kopf haben	nemati ništa u glavi	biti glup
einen Sprung in der Schüssel haben	imati napuknutu zdjelu	biti glup
einen Vogel haben	imati pticu	biti glup, netko je glup
jemanden für blöde Gans halten	smatrati koga glupom guskom	smatrati koga glupim
jemanden für Narren halten	smatrati koga budalom	smatrati koga budalom
jemand ist deppert	netko je budala	netko je glup, blesav
nicht ganz dicht sein	ne bit sav svoj	biti glup
der Gescheiteste scheint er nicht zu sein	ne čini se da je najpametniji	smatrati koga glupim
nicht der Hellste sein	ne biti najbistriji	biti glup, smatrati koga glupim
ein Koffer sein	biti kofer	biti glup

3. ZAKLJUČNA NAPOMENA

Na temelju rezultata dobivenih provedenim istraživanjem mogli bismo zaključiti da se studenti bolje snalaze u zadanim idiomatskim izrazima iz standardnoga njemačkog jezika nego iz austrijskoga njemačkog. Pritom smatramo potrebnim naglasiti da sino se pri ispitivanju poznавanja austrijskih frazema ograničili samo na idiomatske izraze koji su navedeni u rječniku *Österreichische Redewendungen und Redensarten* (Malygin, V. 1996.).

Mogli bismo prepostaviti da je jedan od mogućih razloga tome zastarjelost austrijskih frazema sakupljenih u navedenom rječniku te izloženost idiomatskih izraza promjenama koje su regionalno uvjetovane.

Cilj ovog rada nije bio samo prikazati poznaju li ispitani austrijski studenti njemačke frazeme, koriste li ih u svakodnevnoj privatnoj i službenoj komunikaciji te jesu li u svojoj jezičnoj uporabi svjesni posebnosti austrijskoga njemačkog, nego i naš doprinos kompleksnom i dosad, usudili bismo se reći, nedovoljno istraženom području frazema te razvoja i uporabe potonjih u Austriji. Puno je čimbenika koji utječu na razvoj jezika, no ovdje ćemo navesti samo neke, poput obiteljskog porijekla, izobrazbe ispitanika te njihovih članova obitelji. Posebice smatramo bitnim utjecaj medija. Time mislimo na slušanost i gledanost različitih radijskih i televizijskih programa. Njemački su mediji mnogo jači od austrijskih, a mladi Austrijanci su njima izloženiji. Ovdje možemo prepostaviti da bi i to mogao biti jedan od razloga što veliki broj ispitanih studenata rabi u privatnoj i službenoj komunikaciji idiomatske izraze koje smo na temelju korištenih rječnika u ovom radu klasificirali kao frazeme standardnoga njemačkog jezika. U prilog tom našem zaključku govor i vlastiti doprinos ispitanika, budući da se među tim primjerima ravноправно miješaju izrazi iz austrijskoga i standardnoga njemačkog. Ovdje bismo se usudili zaključiti da i to upućuje na našu prepostavku da mladi Austrijanci u navedenim idiomatskim izrazima nisu svjesni specifičnosti ta dva varijeteta.

LITERATURA

- Fussy, H. (2003). Auf gut Österreichisch. Ein Wörterbuch der Alltagssprache. Wien: öbv&hpt.
- Ebner, J. (1980). Duden. Wie sagt man in Österreich?. Wörterbuch der österreichischen Besonderheiten. Mannheim, Wien, Zürich: Bibliographisches Institut.
- Hurm, A. Uročić, M. (1994). Njemačko-hrvatski rječnik. Zagreb: Školska knjiga.
- Griesbach, H., Schulz, D. (1994). 1000 deutsche Redensarten. Berlin: Langenscheidt.
- Kljaić, J. (1998). Njemačko-hrvatski praktični rječnik. Zagreb: Školska knjiga.
- Kljaić, J. (1988). Hrvatskosrpsko-njemački frazeološki rječnik. Zagreb: Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.
- Malygin, V. (1996). Österreichische Redewendungen und Redensarten. Wien: ÖBV Pädagogischer Verlag.
- Muhr, R. (1993). Internationale Arbeiten zum österreichischen Deutsch und seinen

- nachbarsprachlichen Bezügen. Wien: Verlag Hölder-Pichler-Tempsky.
- Sedlaczek, R. (2004). Das österreichische Deutsch. Ein illustriertes Handbuch. Wien: Verlag Ueberreuter.

THE USAGE OF IDIOMATIC EXPRESSIONS OF STANDARD GERMAN LANGUAGE AND AUSTRIAN GERMAN BY AUSTRIAN STUDENTS

Summary

The research presented in the article had a purpose of finding out how much the Austrian students use the given idiomatic expressions of standard German language and Austrian German. The research involved about fifty students, all native speakers of Austrian German and we used idiomatic expressions from two dictionaries, *Österreichische Redewendungen und Redensarten*. (Malygin, V. 1996.) and *1000 deutsche Redensarten* (Griesbach, H., Schulz, D. 1994).

Our intention was to find out can the students recognize the specifics of Austrian German and prove if they use phrases of standard German language. In doing so, we limited ourselves only to phrases from the previously mentioned dictionaries. By analyzing the results we came to the conclusion that the students use a smaller percentage of the mentioned Austrian phrases. The reason for this might be the choice of phrases but also the fact that the mentioned phrases, as a component of the regional vocabulary, are more prone to change than those of the formal style. Further, we concluded that students are more skilfull with given phrases of the standard German language and that in the phrases they mentioned themselves, they equally mix the expressions from Austrian German and the German language.

Key words: variety, idiomatic expression, Austrian German, standard German language

